

נשים אבלות / מאת חוה ברנד

רוח בלי להוציא גנה. רק אחרי 10 ימים מותר להם לשוב לכפרם. במקומות רבים מקובל המנהג של התנזרות ממאכלי בשר. ובמקומות אחרים נגזרת על האשה שתיקה מוחלטת עד שיגיע המת למלכת המתים. ודרך זו אינה קצרה כל עיקר. היא נמשכת לפעמים שבועות ואפילו חדשים. וכל אותו זמן אסור לאשה להוציא מלה מפיה. אך כנראה שדרכה של האשה אל ממלכת המתים קצרה הרבה יותר, עד שאין בנמצא כמעט מקום בעולם, שבו מתאבל הבעל על אשתו יותר משבעה-שמונה ימים. או שמא ראה מישהו גבר אבל הלבוש כלי שחורים?

פינת היין שלנו

מה בין מים ליין?
ישבנו בחבורת רעים ושוחחנו על הגוון הגוון הזה, התוסס ומחמיר ומגוזז את המעיים, המעלה טעם תפל על הלשון, בחיך ובג' רון, עד שקם אחד פיקח ואמר: — אין לכם משקה טוב מן המים...
— המים? המים הפשוטים?
— כן... המים הפשוטים!
— והחיידיקים מה יהא עליהם?
— שאל אחד מהחבורה.
— החיידיקים? — השיב אותו פיקח — אבל הן אני מרתיח את המים...
— המ... כך... ואחר כך?
אחר כך? — המשיך הפיקח — אחר כך אני מסגן אותם...
בחרר היו נוכחים גם שני רופאים, שלושה רוקחים וארבע „אחיות“. הכל נתקרבו, עשו אז ניהם כאפרכסת:
— נו, ואז?
ואז — סיים הבחור הפיקח — אני שותה יין!

סטיריקון

כמה לחי וסטירה צבורית
אהל שם, תל אביב
יום חמישי 9.3.50 ב-8.30 בערב

הצגת בכורה
בינו לבין עצמו...
דין וחשבון ב-21 סעיפים
המחברים:

ה. אביחנן, י. אורלנד,
א. לוינסון, וי. מוסינזון

ההצגה: זנון ורדן
בובונים פוליטיים: א. שלין
הנהלה מוסיקלית:
הגב' ב. סינקלסטין

המנהל: ב. גילאון (גוריצקיוב)
כרטיסים במשרד „ארמון“ הס 4
ובערב ההצגה בקפת „אהל שם“

מאז ומעולם היפלו החוק והמנהג אותנו, הנשים, לרעה. בכתוב ובעל פה, בדת ובחיי החולין — בכל הדורות מעטות היו זכויות האשה, מי אינו יודע על צרת האלמנות הממתינות שנים על שנים לייבום. או את סבל העגונות הענוגות הכבולות בנושואין עם בעל שנעלם לעולם. ולא רק בעמנו, אלא בכל העולם כולו. כמה מלחמות לחמה האשה עד שהשיגה את זכותה ללימוד ולהשכלה? כמה שנים עברו עד שנתחן לפניו שערי המדע, האוניברסיטאות, בתי הספר המקצועיים והאפשרות לעיסוק במקצועות אלה? וכמה נמשך המאבק — שטרם הסתיים — על זכות בחירה לאשה! זכות שטרם הושגה אפילו בכל הארצות המתקדמות! והי אפשרויות לשמש במשרות צבוריות מוגבלות אף הן עד היום! גם היום מתייחסים בלעג לאשה העוסקת במסחר באורח עצמאי ולא כעוזרת לבעלה; רק המלחמה האחרונה פתחה לרווחה את שערי בחי החרושת למכונות והתעשייה הכבדה לפני האשה. והשרות בצבא? האם לא רבים עוד היום השורלים את זכות האשה לשרת את ארצה בצבא?

אך לא רק בחיים מקופחת זכות האשה, אלא גם אחרי מותה, במנהגי האבלות. רבים ושונים הם מנהגי האבלות בעולם, אך כולם, או כמעט כולם מכוונים לאבל אחרי הבעל או האב שהלך בדרך כל הארץ ולא אחרי האשה. האשה — תפקידה להתאבל, להעצב, למרוט שערתיה — אך אחרי מותה אין חובת אבלות חלה לא על הבעל ולא על המשפחה. ואם יש נוהג להתאבל אחרי אשה, הרי אין האבל נמשך יותר מימים מספר.

לעומת זאת, הבה נראה איך מתאבלות הנשים בכל חלקי העולם על מות בעליהן.

היהודים — או כיתות דתיות מסויימות בין היהודים — טוברים שהאשה חייבת ללכת עם בעלה אל כל אשר ילך. ואם הוא נפטר — סימן הוא שגם עליה ללכת בדרך כל אדם; בטקס מפואר הם מעלים את האשה באש. מנהג מקובל הוא שהאשה גוזזת את שפלה ומגיהה אותו בקבר בעלה. אך רבים השבטים שבהם האשה מכה את עצמה עד זוב דם, שורטת בגופה ואפילו מטילה בו מום, כגון כריתת אצבע, ומזה את דמה על גוף המת. את החלק הכרות טומנים בקבר. ישנם מקומות שבהם האשה שורפת את שער ראשה. ידוע ומקובל עדיין בעולם הלא-חברתי המנהג של שכירת מקוננות, במאלטה, למשל, נוהגות המקוננות להיכנס אל בית הנפטר, כשהן לובשות בגדי אבל ארוכים, ובהכנסן הן שוברות או מקלקלות משהו מרכוש הנפטר, נופלות על ברכיהן, שרות שירי שבח למת, גוזזות מעט משערן ומפזרות אותו על פני הארון.

האבלות מתבטאת בסיגופים שונים אחרי הקבורה, כמו התנזרות ממאכלים שונים, מטיל ברחובות ומכל גילויי שמחה. ישנם מקומות בהם נמנעות הנשים מלצאת החוצה במשך 100 יום. הן יושבות בביתן עטופות שחור, רים, ופניהן מיסתרים, הן מקוננות וצמות.

בני שבט אחד, מילידי אמריקה הדרומית נוהגים להשאיר את האלמנה ששה שבועות באותה הסוכה בה נקבר המת. בכל מאכליה היא נותנת אטר, בשבט זה מתאבלים גם הבנים על האב. הם שוהים בסוכותיהם יומיים כשהם ערומים ובלא מזון ולאחר שהם חובלים בגופם יוצאים הם אל המדבר ויושבים יומיים בחפירה שנחפרה במי יחד, בלי כל אוכל, ורק ביום השלישי לשיבתם מביאים להם ידידיהם מזון, מניחים אותו על ידם וממהרים לבי

תערוכה נודדת של אמנים יהודים בחיפה

בחיפה נפתחה מטעם ועדת התרבות של ההסתדרות ותחת חסות הקונגרס היהודי העולמי, באולם „ביתנו“, התערוכה הנודדת של אמנים יהודים בצרפת. מארגנת התערוכה היא גב' יוריקה מן, שאת פעילותה הזכרנו כבר. צריך לציין שועדת התרבות נגשה מתוך התלהבות לטידור התערוכה ולא חסכה הוצאות ומאמצים להגיש כל עזרה לגברת מן. הוקם לשם כך אולם-בד מיוחד והתערוכה נפתחה במעמד אישי המדינה, העיר ונכבדי המוסדות. מספר המבקרים — מכל השכבות והגילים — הגיע לכמה אלפים. גם מחוץ לעיר, במיוחד מקיבוצים, הגיעו אנשים. פתח מר פינסק, שמע התערוכה הגיע גם לירושלים ולת"א וגם כאן מחכים לבוא המטען האמנותי הזה. התערוכה תחייים בירושלים במרץ ובת"א בראשית אפריל.

בתמונה: הגב' יוריקה מן, בעזרת ציירים וידידים, מוציאה מן הארנזים את התמונות ותולה אותן על הכתלים. על הסולם: יוריקה מן, לידה הציירים שמידט, איצקוביץ, רעיוני (במרכז) ומשמאל: פוגלסון ורפפורט, חובבי אמנות בחיפה.

קולנוע **CINEMA**

תמרת
Tamar

נפתח

עם הצלחתו העולמית הגרנדיוזית של קרול ריד

האדם השלישי

טרט קורדה-ולצניק של „פורום פילם“.
כרטיסים ע"י הקופה, פסג' רח' אלנבי 111
משעת 10 לפנה"צ.

הצגות:
בשעות 3, 5, 7, 9

פרוסס כינר 99